

„ГЕРОИТЕ“ НА ПРЕХОДА – ОБРАЗЪТ И ВЛИЯНИЕТО НА ЧАЛГА ИЗПЪЛНИТЕЛИТЕ И МУТРИТЕ В ПОСТСОЦИАЛИСТИЧЕСКА БЪЛГАРИЯ

Стефани Дудекова

бакалавър по Етнология, Исторически факултет, Софийски университет „Св. Кл. Охридски“

Резюме: В края на 1989 г. в България започва преходът от комунизъм и тоталитаризъм към пазарна икономика и демокрация. През първите десет години от него на преден план излизат образите на чалга изпълнителите и мутрите. Настоящото изследване проследява зараждането на двата типажа и взаимовръзката помежду им. Също така се обръща внимание на причините, създаващи предпоставки мутрите и чалга изпълнителите да станат феномен, оказващ влияние върху развитието на България в икономически и културен аспект.

Ключови думи: чалга, попфолк, мутри, Преход

Stefani Dudekova – stefany.dudekova@gmail.com

Bachelor in Ethnology, Faculty of History, Sofia University “St. Kliment Ohridski”

“Heroes” of the Transition – the image and influence of chalga performers and mutras in post-socialist Bulgaria

Abstract: At the end of 1989, the transition from communism and totalitarianism to a market economy and democracy began in Bulgaria. During the first decade of it, the images of chalga performers and mutras came to the fore. The current study traces the emergence of the two types of figures and the interrelationship between them while also paying attention to the reasons and prerequisites for the mutras and chalga performers to become a phenomenon and to affect the development of Bulgaria in an economic and cultural aspect.

Keywords: chalga, popfolk, mutri, Transition

В края на 80-те години на XX в. в социалистическите държави в Източна Европа започват множество промени в политическата, икономическата, социалната и културната обстановка. В България, като част от тези страни, също се поставя начало на процес на демократизация и започват годните на т. нар. Преход. Учените не са единодушни по отношение на това дали Преходът е приключил, или все още продължава. Според някои, за край на този период може да се приеме влизането на България в Европейския съюз през 2007 г. (Калинова, Баева 2010). Други са на мнение, че Преходът приключва през 2001 г. с идването на НДСВ на власт (Райчев, Стойчев 2004). Според трети, като бившия министър-председател Иван Костов, Преходът все още продължава – както се изразява той в интервю от 2019 г.: „Не мога да кажа, че е приключил. Ще приключи, когато в България се установи върховенство на закона.“¹.

За целите на тази разработка по-голямо значение имат първите десет години от Прехода, а не неговият край. 90-те години на XX в. са изключително буен период в политическо, икономическо, социално и културно отношение, като през тях настъпват значими промени в постсоциалистическото българско общество. Тези промени обуславят появата на нови типове личности, които оказват влияние върху по-нататъшното развитие на страната. Сред тях могат да се посочат новите политици, бизнесмените и хората със „свободни“ професии, като може би най-открояващите се сред новопоявилите се типажи са чалга изпълнителките и мутрите, които биват възприемани като образците на новата женственост и мъжественост в българското общество (Воденичаров 2021: 35).

Тази статия е част от по-голямо изследване, което има за цел да разгледа условията, обуславящи появата на чалга изпълнителите и мутрите, превръщането им в културен и социален феномен, връзката помежду им и влиянието, което са оказали върху държавата, а тук ще представя накратко присъствието им в и възприемането им от българското общество през първите години на Прехода. За целите на изследването съм се запознала с трудове на Нина Дебрюне, Венцислав Димов, Петя Василева-Груева, Радост Иванова, Розмари Стателова, Тимъти Райс и други, макар не всички да са цитирани в настоящия текст, поради ограничения му обхват и обем². Също така съм провела десет интервюта с хора между 29-

---

¹ Иван Костов: Аз съм абсолютно свободен! (18 април 2019 г.). В „Площад Славейков“. Извлечено на 4 декември 2024 г. от [Иван Костов](#)

² Розмари Стателова и Радост Иванова също имат изследвания, посветени на темата за попфолк музиката, които не съм разгледала в настоящата разработка, поради ограниченият ѝ характер.

и 75-годишна възраст, които имат различна степен на образование и работят в различни сфери. Всеки един от тях си спомня и възприема периода на Прехода по характерен начин, защото е бил в различен етап от своя живот. Това дава множество гледни точки към изследваното от мен десетилетие и неговите „герои“.

Според по-голямата част от моите респонденти българският попфолк се заражда през 80-те години на XX в., но в действителност корените на чалга музиката са положени още през първата половина на XIX в., когато българските земи са все още част от Османската империя. По това време се появяват цигански оркестри, които в своите изпълнения използват както ориенталски инструменти (зурни и тъпани), така и цигулки, кларинети и акордеони. Музиката, която тези състави изпълняват съдържа в себе си гръцки, турски, сръбски и румънски ритми. По онова време този специфичен стил музика се нарича „чалгия“ (Дебрюне 2020: 123). След Освобождението на България през 1878 г. на балканската/ориенталската музика не се гледа с добро око, тъй като управляващите се притесняват, че чуждото влияние може да повлияе върху българските традиционни ценности (Димов 2009: 111).

В периода на социализма (1944-1989 г.) държавата продължава да не толерира чалгата. Партията полага специални грижи за съхранение на българския фолклор и насърчава създаването на българска популярна музика, която да съперничи както на западната, така и на тази от другите балкански страни. През 60-те и 70-те години на XX в. циганската музика се изпълнява пред определена публика (чуждестранни туристи и българския елит) и/или на определени събития (регионални събори на песенното творчество, сватби и други празници от жизнения цикъл, като новобрански и абитуриентски празненства и пр.). През 80-те години попфолкът достига до все повече хора, тъй като започва да се разпространява посредством демокасети³. През това десетилетие популярност набира и Димитър Андонов – Хисарския поп (Дебрюне 2020: 124; Василева-Груева 2020: 2). Половината от интервюираните от мен възприемат именно него за един от основоположниците на съвременната попфолк музика. Други от моите респонденти посочват, че според тях турбофолкът, който е характерен за Югославия през този период, оказва голямо влияние върху развитието на българската чалга.

---

³ Демокасетите представляват нелегално разпространявани носители за съхранение на данни, на които непрофесионално се записват песни -

Етномузикологът Тимъти Райс, който по времето на социализма за дълги периоди живее и работи в България, определя попфолк жанра като „... смесица от евро-американска популярна музика с ромски, сръбски, турски, гръцки, румънски и македонски стилове. Понякога в нея се съдържат и следи от българска традиционна музика... Освен като чалга този тип музика е известен още като попфолк. Това наименование идва от английските думи „popular“ и „folk“ и има за цел да наложи на този музикален жанр западна форма на модерност...“ (Rice 2004: 90)⁴.

В горепосочената книга Райс отбелязва, че чалга музиката става толкова разпространена в периода на Прехода, защото обслужва новите нужди на обществото, които възникват по време на преминаването от комунизъм и тоталитаризъм към капитализъм и демокрация. Той смята, че промените в културния, социалния, политическия и икономическия живот в дадена държава се отразяват върху музиката в нея. Старите музикални форми могат да придобият нови значения или пък една музикална форма да западне, а друга да увеличи значимостта си (Rice 2004: 90). Според моите респонденти попфолкът придобива такава популярност, защото представлява нещо ново, което е липсвало по времето на социалистическия режим. Те допълват, че свободата и липсата на ограничения, които настъпват в България в периода след 1989 г., също допринасят за разцвета на чалгата. Някои от интервюираните от мен посочват, че този стил музика се разпространява широко, тъй като хората вече са отегчени от естрадната музика, която е била налагана по време на социалистическия режим. Според други, масовото слушане на чалга се дължи на това, че през 90-те години на ХХ в. хората често се събират, а попфолкът е музика, подходяща за маса. Въпреки популярността на този стил музика, моите респонденти оценяват по различен начин звученето ѝ, текстовете, естетиката на клиповете и самата визия на изпълнителите (в частност на чалга певиците), в зависимост от това дали са я слушали „доброволно“ или „по принуда“ (пускали са я в заведенията; по радиото; по телевизията и т.н.).

Информаторите ми открояват няколко основни теми в чалга песните от 90-те години на ХХ в. Част от тях винаги и навсякъде са вълнували хората (любовта, раздялата, изневярата и т.н.), докато други са били табу по време на социализма (парите и материалните

---

⁴ Преводът е мой, тъй като книгата на проф. Райс не е издавана в български превод все още.

придобивки). Един от интервюираните (Д. Хр.) признава, че и до ден днешен не успява да открие смисъл в някои от чалга песните. Според друг (Я. В.): „Народът се е отприщил да твори и да слуша абсурдна музика, защото десетилетия на ред е бил ограничаван от режима“.

Според респондентите ми в началото на демокрацията темата за парите е особено актуална, защото по това време всеки се опитва да забогатее бързо и като типичен пример за това излиза образът на мутрите. Тези мъже могат да се определят като другия голям феномен, който се появява през първото десетилетие на Прехода. Преобладаващо това са бивши спортисти, търсещи ново препитание, след като държавата спира финансирането на техните спортове (Василева-Груева 2013: 20-21). Според интервюираните от мен, мутрите печелят бързи пари посредством рекет, като първоначално биват финансирани от партията (БКП/БСП). Това е тема, която изисква по-задълбочено изследване, затова в тази разработка няма да навлизам в детайлите на тези процеси.

Именно бързо спечелените пари, без полагане на големи усилия, свързва субектите на това изследване. Мнението на моите информатори е, че мутрите обичат да се забавляват и имат финансови възможности, а попфолк изпълнителките⁵ изглеждат изкусително и могат да им осигурят това забавление. Певиците искат да станат известни и богати без да полагат големи усилия⁶. Бившите борци не са изкарвали парите си с тежък труд, затова с лека ръка ги пилят⁷. Често изпълнителките са канени на частни партита, на които пеят „на уше“ на мутрите. Някои сами си признават, че са забогатели благодарение на бившите спортисти. Софи Маринова казва в свое интервю, че е била любимка на Жоро Илиев и Поли Пантев. Веднъж чалга изпълнителката получила шест пачки по 200 долара на тържество, организирано от шефа на ВИС⁸. На мъжете чалга изпълнители също са им давани големи суми, както споделя певецът Джони. В статия, посветена на него, се казва, че Жоро Илиев

---

⁵ По време на интервюта респондентите ми почти винаги говореха за чалга певици, а не за чалга певци. Това най-вероятно е така, защото често певиците са и интимни партньорки на бившите борци, което задълбочава връзката между тях в представите на хората.

⁶ Най-вероятно самите певици биха казали, че работата им е тежка и изисква големи усилия и лишения, но все още не съм имала възможност да интервюирам изпълнителки и засега представям мнението на интервюираните от мен непрофесионалисти в жанра.

⁷ И тук правя същата уговорка – на този етап не съм разговаряла с представители на т. нар. *мутри*.

⁸ Софи Маринова: Мутрите ме позлатиха! (24 март 2016 г.). В lifestyle.bg. Извлечено на 20 юни 2023 г. от Софи Маринова

го е „позлатил“, тъй като му е дал чанта със 100 хиляди марки, а отделно джобовите му са били пълни с още около 30 хиляди⁹. Според някои от информаторите ми, бившите борци обичат да бъдат възхвалявани и певиците успяват да им „помпат имиджа“ – „На едните им беше приятно да им пеят и да ги боготворят, защото те бяха силните на деня, а на другите им се плащаше много добре и много повече, отколкото биха изкарвали от едно просто участие“ (Д. Хр.).

Част от респондентите посочват, че често между попфолк изпълнителките и бившите спортисти започват романтични отношения – „Ако пък някоя певица стане приятелка или любовница на някоя мутра, съответно получава още повече. Има кой да я издържа. Купуват ѝ се скъпи подаръци – коли, апартаменти, почивки на екзотични дестинации, скъпи хотели, плащат се клипове, за да се снимат, всичко, което тя сама не би могла да си осигури и спечели и всичко това ти го дават наготово, без да полагаш много усилия“ (Д. Хр.).

Двама от интервюираните ми споделиха, че според тях мутрите са определяни като „лицата на Прехода“, защото политиците са по-прикрити, докато бившите борци са силните на деня и демонстрират влияние и величие. Покрай тях чалга певиците живеят в лукс, а песните, които изпълняват, са на теми, които вълнуват голяма част от обществото. Р. Н. обобщава гореизброеното по следния начин: „Едните изпълняват новия вид музика и впечатляват със своята визия, а другите, освен с характерната си визия, впечатляват и с поведението си“.

За да разбере още повече за взаимоотношенията и взаимовръзката между чалга изпълнителките и мутрите, задавах на респондентите ми въпроса: „Можеше ли едните типажи да съществуват и да имат определен имидж без наличието на другите?“. Само двама души отговориха изцяло положително на поставения въпрос. Според тях, ако бившите борци не съществуват, чалга певиците „ще си намерят за какво да пеят“, в обратния случай мутрите „просто нямаше да се набиват на очи“. Всички останали ми отговориха, че чалга певиците нямаше да са това, което са представлявали през първото десетилетие на Прехода, ако мутрите не съществуваха. Информаторите ми отново посочиха, че според тях бившите борци са създали попфолк изпълнителките. Някои отбелязаха, че може би чалга певици все пак щеше да има, но те по-скоро биха изпълнявали песни, подобни на тези от последните

---

⁹ Фолклегендата Джони: Бог ме изцери след тежка катастрофа. (26 юни 2020 г.). В България Днес. Извлечено на 30 ноември 2020 г. от [Джони](#)

няколко години и имиджът им също би бил различен от тогавашния. К. Д. е на мнение, че повечето изпълнители най-вероятно изобщо нямаше да се занимават с чалга музика, а щяха да си останат народни певци, защото голяма част от тях са завършили именно такава специалност. Той също така смята, че песните им подсилват образа на мутрите – в отрицателна светлина за обикновените хора и в положителна светлина за момчетата от крайните квартали, които искат да приличат на тях. Другите респонденти са по-скоро на мнение, че музиката не влияе върху имиджа на бившите борци. Той е изграден от това, с което те се занимават, а не от тяхното представяне в песните.

За мен най-важният въпрос, който трябва да бъде поставен, е дали и как мутрите и чалга певците оказват влияние върху развитието на България през последните тридесет години. Според моите респонденти те при всички случаи са повлияли върху икономическия и културния живот в страната ни и то в отрицателна посока. Те смятат, че т. нар. мутренско време води до деградация и липса на морал в обществото. Престъпността започва да се възприема за нещо обикновено. Някои хора решават, че могат да си правят каквото искат. Младите се опитват да изкарат бързи пари, без да полагат усилия. Част от младите момичета имат за цел да си „хванат някой богат чичко, който да ги издържа, да им купува разни неща, а те да не работят и да бъдат държанки“. Като пример за такива момичета могат да бъдат посочени плеймейтките, които стават популярни в България през първото десетилетие на XXI в. Някои от информаторите ми посочват, че „онзи“ период е оказал сериозно влияние върху възпитанието на децата – „Това, което предните поколения се опитваха да изградят като култура и възпитание, се срива изведнъж с появата на мутрите.“ (Д. Н.). Според К. Д., ако мутрите не съществуваха, държавата ни щеше да е много по-добре икономически през настоящия период. Той допълва: „По време на приватизацията държавата искаше да разграби всички предприятия и мутрите го направиха за нея“. Р. Н. смята, че чалга певците може и да са допринесли за икономиката на България – „Те печелят много пари и ако си плащат данъците, те отиват в държавната хазна“. Според моите информатори отрицателното влияние на бившите борци върху икономиката на България може да се проследи по няколко направления. Първото е свързано с приватизацията, в която те взимат участие. Вследствие на нея голяма част от предприятията спират да функционират, което води до големи загуби в икономическо отношение. Второто направление се отнася до дейността, с която се занимават първоначално и благодарение на която успяват да забогатеят. Те създават

рекетъорски групировки, чрез които изнудват собствениците на малки и средни бизнеси. В последствие започват да се занимават и с други незаконни дейности (трафик на наркотици, контрабанда, проституция) (Н. Н.; К. Д.; М. Г.; Р. Н.).

Дългосрочни отражения от дейността на моите „герои“ хората продължават да откриват и днес. Ето един интересен пример от интернет пространството: На 08.06.2023 г. бяха публикувани резултатите от държавните зрелостни изпити за 12 клас. Още на следващия ден в онлайн пространството излезе статия, в която се съобщава за училище в Пловдив, в което има само един 12 клас и всички дванадесет ученици от него са получили слаби оценки на изпита по български език. В секцията за коментари под статията няколко души посочиха чалгата и „чалгарите“ за виновници за положението в образователната система в страната¹⁰. Попитах моите респонденти какво мислят по този въпрос. Повечето от тях отговориха, че не смятат, че има връзка между резултатите и чалга музиката – „музиката, която слушаш не би трябвало да се отразява на личността ти“ (Р. Н.). Въпреки това посочиха, че според тях хората, които през 90-те години са слушали чалга, могат да се определят като по-малко грамотни и с по-ниско интелектуално ниво от останалите – „90% от хората, слушащи вулгарна чалга, са необразовани“ (Н. Н.); „чалгата през 90-те години е музика за хора с по-ниско интелектуално ниво“ (Д. Н.). Те също така смятат, че след като част от мутрите са убити, а останалите не присъстват вече толкова много в обществения живот, чалгата започва да се променя и постепенно нейното влияние намалява. В наши дни песните вече не са толкова вулгарни, колкото през първото десетилетие след 1989 г. Визията на техните изпълнителки също се променя и вече не е толкова предизвикателна.

Първите десет години от периода на Прехода играят основополагаща роля в развитието на България и българското общество. Личностите, които са най-изявени по време на онова първо десетилетие, оказват голяма роля в икономическото и културното развитие на страната. По мои наблюдения, когато в обществото се случи нещо отрицателно, хората обвиняват „чалга поколението“ за това, също така в интернет средите често се говори за чалгализация/чалгализиране на обществото. Това според мен показва, че чалгарите вече не се възприемат само като любители на определен стил музика, а като цяла обществена

---

¹⁰ Всички зрелостници от пловдивско училище с двойки на матурата по БЕЛ. (9 юни 2023 г.). В dir.bg. Извлечено на 21 юни 2023 г. от [Резултати](#)

прослойка, за която е характерен определен начин на поведение и определено интелектуално ниво, без да се взима под внимание дали слушат такава музика. Някои от попфолк изпълнителите, които изгряват през 90-те години на ХХ в., продължават да са актуални и да създават нова музика и до днес. Това показва, че те са устойчиво явление в българското общество, което успява да оцелее и през настоящето хилядолетие, като излиза от сянката на бившите борци и заживява самостоятелен живот.

Мутрите, макар вече да не съществуват във формата, в която са били познати през последното десетилетие на миналия век, също са изиграли своята роля в българското общество. Може да се каже, че последиците от тяхното присъствие в обществения живот в страната през първото десетилетие на Прехода, продължават да се усещат в икономическото развитие на България и към настоящия момент, тъй като те изиграват роля по време на приватизацията, в следствие на която биват ликвидирани голяма част от предприятията в държавата. Това се отразява негативно върху стандарта на живот на хората, тъй като голяма част от тях остават без работа, което от своя страна води до редица други процеси.

Разбира се, може да се направи още по-задълбочено изследване на въпроса за присъствието и ролята на различните „герои“ на Прехода, затова настоящият текст не претендира да е изчерпателен. Напротив, той е само една първа стъпка от работата ми по темата и представя началния етап от теренното ми проучване. Тази тема със сигурност поставя нови въпроси за бъдещо изследване, пък и такива, на които отговор не би могъл да бъде даден – например, как би се развила България, ако тези два феномена на постсоциалистическото общество не съществуваха. Но този период вече е част от историята и тези два типажа са неотменна част от него, поради тази причина ще завърша с думите на един от моите респонденти: „Това беше един Преход, който трябваше да се изживее!“ (Д. Н.).

Цитирана литература:

Василева-Груева, П. 2013. *Бяхме борци, сега вече сме бизнесмени – Медийните герои на Прехода.* В: Преходът в България – памети и рефлексии. Състав. М. Груев. София: Изд. Сдружение Анамнезис,. [Vasileva-Grueva, P. 2013. *Vyahme bortsii, sega veche sme biznesmeni – Mediynite geroi na Prehoda.* V: *Prehodat v Bulgaria – pameti i refleksii.* Sastav. M. Gruev. Sofia: Izd. Sdruzhenie Anamnezis]

Василева-Груева, П. 2020. *Чалгата като метафора за историята на прехода.* В: How To Forget Your Past Fast. Състав. М. Атанасов. София,. [Vasileva-Grueva, P. 2020. Chalgata kato metafora za istoriyata na prehoda. V: How To Forget Your Past Fast. Sastav. M. Atanasov. Sofia]

Воденичаров, П. 2021. *За пола, джендъра и сексизма в българската култура и език.* В: Езиков свят“ (Orbis Linguarum). Гл. редак. М. Костова-Панайотова. Благоевград, 2021. [Vodenicharov, P. 2021. Za pola, dzhendara i seksizma v balgarskata kultura i ezik. V: Ezikov svyat“ (Orbis Linguarum). Gl. redak. M. Kostova-Panayotova. Blagoevgrad]

Дебрюне, Н. 2020. *Субкултурата на чалгата/попфолка и преходът.* В: Субкултурите като активни субекти на прехода. Състав. Ал. Каракачанов. София: Акад. Изд. „За буквите – О писменехъ“ [Debryune, N. 2020. Subkulturata na chalgata/popfolka i prehodat. V: Subkulturite kato aktivni subekti na prehoda. Sastav. Al. Karakachanov. Sofia: Akad. Izd. „Za bukвите – O pismenehy“]

Димов, В. 2009. *За чалгата с омерзение и обич.* В: Новите млади и новите медии. Редактор/и: Ивайло Дичев и Орлин Спасов. София: Изд. Институт Отворено общество, 2009. [Dimov, V. 2009. Za chalgata s omerzenie i obich. V: Novite mladi i novite medii. Redaktor/i: Ivaylo Dichev i Orlin Spasov. Sofia: Izd. Institut Otvoreno obshtestvo,.]

Калинова, Ев. И. Баева 2010. *Българските преходи 1939 – 2010.* София,. [Kalinova, Ev. I. Baeva. 2010. Balgarskite prehodi 1939 – 2010. Sofia,.]

Райчев, А. Стойчев К. 2008. *Какво се случи? Разказ за прехода в България и малко след него.* София. [Raychev, A. Stoychev K. 2008. Kakvo se sluchi? Razkaz za prehoda v Bulgaria i malko sled nego. Sofia.]

Rice, T. 2004. *Music in Bulgaria: Experiencing Music, Expressing Culture.* Oxford University Press.

Онлайн източници:

Всички зрелостници от пловдивско училище с двойки на матурата по БЕЛ. (9 юни 2023 г.). В: dir.bg. Извлечено на 21 юни 2023 г. от: [Резултати](#)

Иван Костов: Аз съм абсолютно свободен! (18 април 2019 г.). В: „Площад Славейков“. Извлечено на 4 декември 2024 г. от: [Иван Костов](#)

Софи Маринова: Мутрите ме позлатиха! (24 март 2016 г.). В: lifestyle.bg. Извлечено на 20 юни 2023 г. от: [Софи Маринова](#)

Фолклегендата Джони: Бог ме изцери след тежка катастрофа. (26 юни 2020 г.). В: България Днес. Извлечено на 30 ноември 20204 г. от: [Джони](#)

Респонденти:

1. Д. Н.; 75 г.; ж.; средно образование; пенсионер; родом от София
2. Д. П. Н.; 41 г.; ж.; висше образование; психолог; родом от Божурище
3. Д. Хр.; 40 г.; ж. висше образование; разследващ полицай; родом от София
4. З. П.; 47 г.; ж.; висше образование; разследващ полицай; родом от София
5. К. Д.; 61 г.; м.; средно образование; охрана; родом от София
6. М. Г.; 45 г.; ж; висше образование; разследващ полицай; родом от София
7. Н. К.; 29 г.; ж; висше образование; разследващ полицай; родом от Силистра
8. Н. Н.; 49 г.; м; средно образование; асистент в кастинг агенция; родом от София
9. Р. Н.; 51 г.; ж; висше образование; разследващ полицай; родом от София
10. Я. В.; 39 г.; ж; висше образование; разследващ полицай; родом от Димитровград